

Onko Euroopan tulevaisuus uhattuna?

Onko Euroopan tulevaisuus uhattuna? Tämä on kysymys, jonka esittäminen kymmenen vuotta sitten maaliskuussa 2007, olisi tuntunut hulullta, koska Euroopassa elettiin vahvaa kasvukautta.

Kymmenen vuotta sitten EU oli voimiensa tunnossa. Tammikuussa 2007 Bulgaria ja Romania liittyivät unioniin ja Slovenia euroalueeseen. EU:ssa oli 27 jäsenvaltiota ja 492,8 miljoonaa asukasta. Joulukuussa 2007 Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Unkari ja Viro liittyivät Schengen-alueeseen. Projektina EU vaikutti vielä vuoden 2007 alussa vahvalta ja vakaalta.

Suomessa 1990-luvun lama kääntyi talouskasvuun viimeistään vuosikymmenen toisella puoliskolla ja talous kasvoi ripeästi kymmenisen vuotta. Suomen talous kasvoi ja lepäsi näennäisen vakaalla pohjalla. Suomi oli vielä kymmenen vuotta sitten vahva talous.

Fakta: Kuluttajien luottamusindikaattori

- Vuoden 2007 alussa kuluttajien luottamus talouteen oli parempi kuin pitkällä ajalla keskimäärin ja vahvin sitten vuoden 2001 tammikuun.
- Kuluttajien neljästä osatekijästä - omasta ja Suomen taloudesta, työttömyydestä sekä säästämismahdollisuuksista muodostuva **luottamusindikaattori** näytti positiivista lukua (18,3).
- **Kuluttajien luottamusindikaattori** on keskiarvo tulevaa 12 kuukautta koskevasta neljästä saldoluvusta: oma ja Suomen talous, työttömyys sekä kotitalouden säästämismahdollisuudet.
- Saldoluvut ja luottamusindikaattori voivat vaihdella -100:n ja 100:n välillä. Positiivinen lukema tarkoittaa optimistista ja negatiivinen pessimististä näkemystä taloudesta.

Varjoja hyvinvoinnin yllä

Mutta jo vuonna 2007 hyvinvointia varjosti USA:sta alkanut kansainvälinen finanssikriisi sekä Euroalueen velkakriisi. Suomeen kriisit iskivät viiveellä vasta vuonna 2008, mutta ne iskivät niin raskaasti, ettei siitä ole vielä toivuttu.

Tietenkin vuosituhatien alkuvuosina oli paljon ihmisiä, joilla oli taloudellisia vaikeuksia jo ennen finanssi- ja eurokriisiä mm. 90-luvun laman seurauksena, mutta useimmilla asiat olivat paremmin ja talous vakaammalla pohjalla kuin kriisien jälkeen. Toipuminen talouskriiseistä on ollut tuskallisen hidasta. Viimeisten vuosien kurja taloustilanne on edellyttänyt raskaita poliittisia päätöksiä ja kärsivällisyyttä.

Maaailma on talouskriisien jälkeen kovin erilainen, kuin mitä se oli kymmenen vuotta sitten.

Finanssikriisien aika

Vuosien 2007-2009 globaali finanssikriisi kehittyi Yhdysvalloissa pankki- ja rahoituskriisinä. Finanssikriisiin

syntymiseen johtivat erityisesti USA:n keskuspankin pitkään ylläpitämä matala korkotaso, maksukyvyttömiä asiakkaiden holtiton asuntoluotot, asuntolainojen veroedut, rahalaitosten suuri riskihalukkuus, monikymmenkertaisella velkavivulla sijoittaminen, paisuneen johdannaiskaupan läpinäkymättömyys, pankkivalvonnan puutteet ja lainsäädännön porsaanreiät.

Eurokriisi kehittyi samaan aikaan kuin Yhdysvalloista alkanut kansainvälinen finanssikriisi. Sen seurauksena valtioiden menot lisääntyivät, verotulot laskivat ja budjettivajeet kasvoivat. Monet valtiot velkaantuivat raskaasti pelastaessaan pankkejaan.

Eurokriisin syistä on esitetty ainakin nämä kaksi teoriaa:

1. eurokriisin syy oli jäsenvaltioiden pitkään jatkunut edesvastuuton velkaantuminen
2. eurokriisin aiheutti se, että euron syntyvaiheessa jätettiin finanssipolitiikan harjoittaminen yksittäisten jäsenvaltioiden vastuulle, vaikka näiltä euron käyttöönoton jälkeen poistui finanssipolitiikan edellyttämä talouspoliittinen liikkumavara.

Molemmat kriisit johtivat valtioiden nopeaan velkaantumiseen, konkurssiaaltoihin ja työttömyyden massiiviseen lisääntymiseen. Kreikka, Espanja, Portugali, Irlanti jne. Monet EU:n jäsenvaltiot vajosivat syvään ja lohduttomaan talouskurimukseen.

Euroopan vakausmekanismien puitteissa monet vähemmän kärsineet jäsenvaltiot ja veronmaksajat joutuivat finanssikriisien maksumiehiksi, mikä aiheutti valtavaa tyytymättömyyttä myös Suomessa. Tämä tyytymättömyys loi pohjan nykyiselle alt.right-oikeistopopulismille monissa Euroopan maissa.

Vuoden 2008 jälkeen optimismi ja usko yhteiseen Eurooppaan on vähitellen vaihtunut syvään pessimismiin ja hajaannukseen. Luottamus demokratian mahdollisuuksiin ja poliitikkojen

oikeamielisyyteen horjuu. Vahvan ja yhtenäisen Euroopan idean ovat syrjäyttäneet populismi, uusi oikeistokonservatiivinen nationalismi sekä alt.right- tyylisten avoimesti fasististen ja rasististen poliittisten liikkeiden vahvistuminen unionin kaikissa jäsenvaltioissa.

Tämä on loogista, sillä EU:ssa tehdyt poliittiset ja taloudelliset virheet osoittivat perinteisen poliittisen päätöksenteon ja puoluekentän heikkoudet. Demokratia on kriisissä. Me haluamme vapautta ja hyvinvointia, mutta kompromissit, poliittiset lehmänkaupat ja kansanedustajien täydellinen vastuuttomuus, valehtelu ja omien lupauksen pettäminen horjuttavat vapaata maailmaa.

Populistit eivät ole tyhmiä – he ovat vain kyllästyneet ammattipoliitikkojen paskanjauhamiseen. Kun kehenkään tai mihinkään ei voi luottaa, miksi pitäisi luottaa mihinkään? Tästä poliitikot saavat syyttää vain itseään!

Onko Euroopan tulevaisuus uhattuna?

Nyt maaliskuussa 2017 USA:n tukema 70 vuotta jatkunut Euroopan jälleenrakennus- ja yhdistymisprojekti on vakavassa poliittisessa ja taloudellisessa kriisissä. Onko Euroopan tulevaisuus uhattuna ja kuinka EU:n mahdollinen hajoaminen vaikuttaisi meihin?

Vielä kymmenen vuotta sitten EU:lla olisi ollut sekä taloudelliset edellytykset että teknistä ja tiedollista pääomaa vahvaksi taloudelliseksi vaikuttajaksi moninapaisessa maailmanjärjestyksessä sekä ihmisoikeuksien, uusiutuvan energian sekä kestäväen kehityksen suunnannäyttäjäksi, mutta EU:n alkuperäinen ideologinen päämäärä vakaasta, hyvinvoivasta ja yhtenäisestä Euroopasta muuttui käytännössä mahdottomaksi EU:n raskaan byrokratian ja jäykkien päätöksentekoprosessien seurauksena.

Onnettomana esimerkkinä EU:n päätöksenteon surkuhupaisuudesta

on puolalaisen Donald Tuskin valintaprosessi, jota vain Puola vastusti ja aiheutti sisäpolitiikasta kumpuavilla vastalauseillaan lähinnä voimakasta myötähäpeää kaikissa muissa EU-maissa.

Uhkakuvia

Monet näkevät Suomen ja Euroopan vakavimpana uhkana maahanmuuton ja terrorismin tai Venäjän kasvavan sotilasmahdin sekä yhä näkyvämmän sotilaallisen läsnäolon Euroopan rajoilla. Ne ovat toki ongelmallisia ilmiöitä, mutta vaikka EU:n hajoaminen ja rajojen sulkeminen voisi sinänsä suitsia maahanmuuttoa, heikko ja jakautunut Eurooppa olisi suurin voitto nimenomaan islamistiterroristeille ja Euroopan hajoamisesta haaveileville fundamentalisteille.

Myös Putinin "hajota- ja hallitse"-politiikka on pyrkinyt horjuttamaan moraalisesti turmeltuneen "gayrooppaan" yhtenäisyyttä ja viime aikoina myös turkkilaiset poliitikot, Erdogan etunenässä, ovat pyrkineet murentamaan Eurooppaa aggressiivisilla lausunnoillaan.

Eurooppa horjuu ja tätä horjumista hyödyntää nyt myös Euroopan entinen vahva liittolainen, Turkki, jossa pitkän sekulaarin ja liberaalin politiikan aikakausi on päättymässä, ja jossa uusi autoritäärinen harvainvallan aika on alkamassa Erdoganin johdolla.

On hyvä muistaa, että sekä Turkki että Venäjä (ja entinen Neuvostoliitto) ovat entisiä suurvaltoja, joissa suuruuden ajoista haaveilemista ei häpeillä. Molemmat valtiot toivovat globaalin vaikutusvaltansa kasvavan tulevaisuudessa. Siltä tosiasialta Euroopan ei pitäisi ummistaa silmiään.

Maailma muuttuu: mitä tekee Eurooppa?

Sanotaan, että historia toistaa itseään. Ei toista! Ihmiset tekevät samoja virheitä yhä uudestaan, mutta historia ja

mennyt maailma eivät koskaan toistu. Nyt tehdyt virheet ja päätökset vaikuttavat siihen maailmaan, jonka jätämme tuleville sukupolville. Se voi olla parempi tai huonompi kuin mihin itse synnyimme.

Tänään me olemme niitä, jotka tekivät eilen historiaa ja sellaisina meidän tulee tuntea vastuumme huomisesta.

Maailman taloudelliset, poliittiset ja sotilaalliset voima- ja liittolaissuhteet ovat murroksessa. Angela Merkel – ei enää USA:n istuva presidentti – on vapaan maailman johtaja – sen maailman ja vapauden kulttuurin, jota olemme oppineet pitämään länsimaisena demokratiana.

Tällä hetkellä Saksa on majakka, joka näyttää demokratian suunnan ja suojelee saavuttamiemme oikeuksia: vapautta, tasa-arvoa ja demokratiaa. Ne ovat arvoja, joiden tulee olla kaiken toimintamme lähtökohtana.

Saksa yksin ei voi kuitenkaan taata demokratian pysyvyyttä. Toiveissa onkin, että Emmanuel Macron voittaa Ranskan presidentinvaalit ja vahvat Ranska ja Saksa ohjaavat Euroopan myrskyjen läpi valoisampaan ja vakaampaan tulevaisuuteen. Mielestäni se on ainoa mahdollisuus välttää vieläkin suurempia kriisejä. Suomella ei ole taloudellisia, poliittisia tai sotilaallisia edellytyksiä selvitä tulevista murroksista. Me emme vain voi jäädä yksin.

Vahva ja yhtenäinen Eurooppa on ainoa tae jonkinasteisesta turvallisuudesta muuttuvassa maailmassa. EU antaa sekä taloudellisesti, että poliittisesti enemmän liikkumavaraa ja turvaa potentiaalisen globaalin kriisin sattuessa, kuin heikko ja hajanainen Eurooppa.

Taloudellisesti eurooppalaisten hyvinvointia uhkaavat ennen muuta kehittyvät talousmahdit, kuten Kiina ja Intia, joissa ihmisten oikeudet ovat sidoksissa vaurauteen tai syntyperään. Viimeisimpien uutisten mukaan myös USA voi uhata Euroopan taloutta. Donald Trumpin esittelemä protektionistinen

talouspolitiikka voi johtaa toipuvat Euroopan taloudet kansainvälistä finanssikriisiä pahempaan kurimukseen.

Trumpin valinta USA:n presidentiksi räjäytti osakemarkkinat ennätyskorkealle, mutta sillä on seurauksensa. Monien ekonomistien mukaan talouskupla puhkeaa pian, jolloin seurauksena voi olla 1930-luvun lamaan verrattava globaali talouskriisi. Sen selättäminen edellyttää yhteistoimintaa ja siltojen rakentamista.

Menneisyys ja tulevaisuus: kuka kakun syö?

Tähän asti Eurooppa on käytännössä hyötynyt muiden maiden ahdingosta jo siirtomaa-ajoilta alkaen. Nyt Aasian talousihmeet haukkaavat suuren osan siitä kakusta, johon USA:ssa ja Euroopassa ollaan vuosikymmenten ja vuosisatojen aikana totuttu. Siihen on kovin vaikea sopeutua. Kakusta, josta aiemmin saimme kelpo siivun, jää meille enää murusia. Tätä tilannetta on vaikea korjata polkematta työntekijöiden jo saavuttamia etuja. Eurooppalaiset eivät voi kilpailla aasialaisten kanssa hinnalla: kilpailun täytyy tapahtua laadun ja brändäyksen avulla.

Euroopan avoimet sisämarkkinat tukevat kaupankäyntiä Euroopan sisällä. Ilman tätä mahdollisuutta Suomenkin olisi kilpailtava yhä enemmän halpatyöllä tuottavien maiden kanssa samoista markkinoista. Siihen meillä ei taida olla resrusseja tai halua.

Taloudellisen kilpailun seurauksena myös poliittinen retoriikka ovat koventuneet. Jos USA:n ja Kiinan välille syntyy kauppasota (tai todellinen sota), se ei millään mittarilla lisää suomalaisten hyvinvointia.

Globalisaatiosta ja markkinataloudesta saa toki olla montaa mieltä, mutta tosiasia on se, että hyvinvointimme nojaa kansainvälisiin markkinoihin ja globalisaatioon. Olemme

tottuneet edulliseen elektroniikkaan, tuoreisiin hedelmiin ja halpaan kahviin. Jos maailmanmarkkinat sulkeutuvat ja valtiot vetäytyvät protektionistiseen talouspolitiikkaan, voi aamukahvit ja tuoreet hedelmät jäädä haaveiksi.

Onko näitä uhkakuvia, vai näenkö varjoja siellä missä aurinko paistaa?

EU:n poliittinen ja taloudellinen kyky lisätä ja ylläpitää talousalueen jäsenvaltioiden hyvinvointia on erilaisten komissioiden, parlamenttien, neuvostojen ja jäsenvaltioiden välisen byrokratian sekä sisäpoliittisten ristiriitojen rampauttama.

EU on useimmille jäsenvaltioiden kansalaisille yhä vieras ja etäinen valtaa käyttävä ja turhia direktiivejä suoltava instituutio. Varsinaisesta EU-vastaisuuden kasvusta unionin jäsenvaltioissa me pit ja kansalliset poliitikot voivat syyttää vain itseään.

Voidaan vain ihmetellä, mitä teki EU:ta vastustava UKIP:in Nigel Farage europarlamentissa. Entä mitä siellä tekee tunnettu EU:n vasustaja Jussi Halla-aho? Tietenkin demokraattisesti valituilla henkilöillä on oikeus toteuttaa omantuntonsa sanelemaa politiikkaa myös Euroopan päättävissä elimissä, mutta päästääkö EU näin EU:n tuhoa ajavia troijalaisia niihin päätöksentekoprosesseihin, joiden tulisi kehittää ja vahvistaa EU:ta?

EU:sta on myös muodostunut tarpeettoman raskas ja kömpelö idioottimaisia direktiivejä liukuhihnalta tuottava koneisto, joka sen sijaan, että se parantaisi ihmisten elämänlaatua, tekee asioista monin verroin mutkikkaampia ja jäykempiä. Tällaisena EU muistuttaa tavalliselle arjen ongelmien kanssa kamppailevalle ihmiselle Kafkan Linnan tai Oikeusjutun mieletöntä ja raskasoutuista maailmaa.

EU:n on muututtava

EU:n potentiaali globaalina vaikuttajana on kymmenessä vuodessa osin liuennut poliittiseen kyvyttömyyteen, päätöksentekoa invalidisoiviin kompromisseihin, byrokratiaan, ahneuteen ja jäsenvaltioiden sisäpoliittiseen kyräilyyn. Potentiaali on tosin yhä latenttina olemassa, mutta sen valjastamiseksi tarvitaan poliittista tahtoa ja karismaattisia johtajia.

Taloudessakin on menty sieltä missä aita on matalin, mutuntumalla ja arvostettujen ekonomien näkemyksille naureskellen. No. Hyvältähän tämä kehitys näyttää ehkä Brysselin mittavia palkkoja ja eläkkeitä nauttivien silmissä.

Euroopan unionin on muututtava palvelemaan kansalaisiaan. Instituutio, joka on olemassa vain itseään varten, on tarpeeton. EU voi palvella valtioita tai riistää niitä, mutta talousalueen olemassaolo lepää lopulta EU-kansalaisten varassa. Jos ja kun EU tavoittaa kansalaiset, sen olemassaolo saa tarkoituksen.

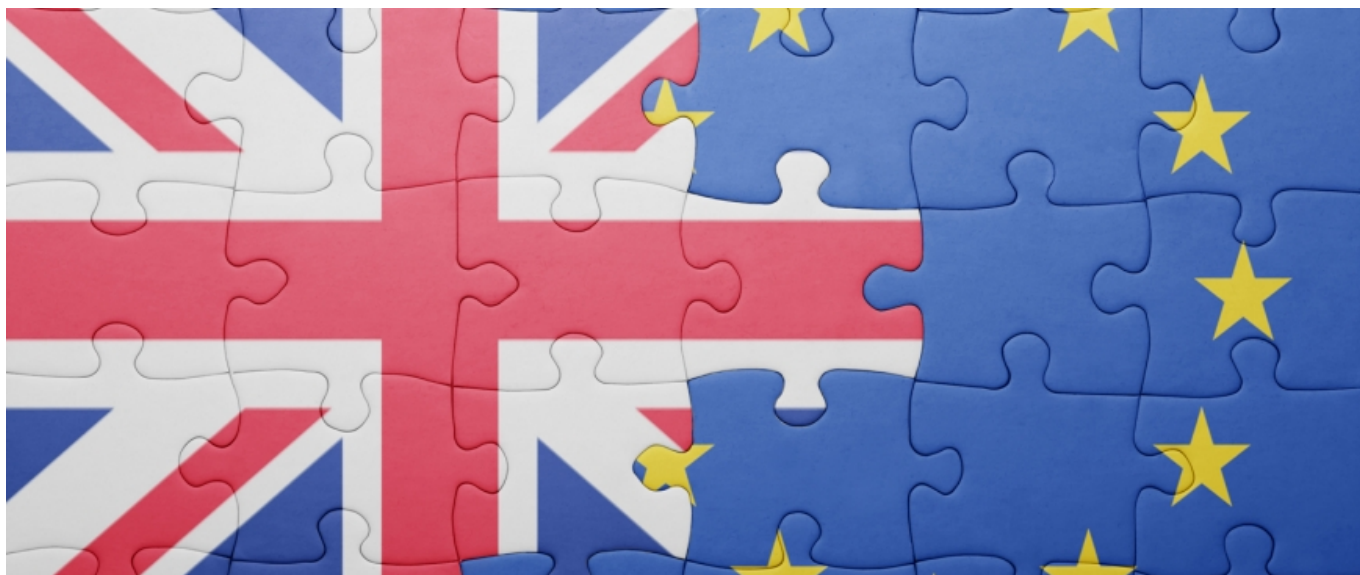
Toivon todella, että Emmanuel Macron ja Angela Merkel – tai kuka ikinä Saksan liittokansleriksi valitaankaan – ymmärtävät, että EU romahtaa, jos kansalaisia huomioivia muutoksia ei saada toteutettua.

Brexit ja Britannian tulevaisuus?

Toistaiseksi pahin takaisku EU:n tulevaisuudelle on tietenkin ollut Britannian eroäänestys ja purjehtiminen poliittisella kartalla lähemmäksi USA:n poliittista oikeistokonservatiivista valtiojohtoa kuin poliittisesti liberaaleja Brysseliä tai Berliiniä.

Brexit-äänestys jätti Euroopan entistä haavoittuvammaksi sekä sisäisille että ulkoisille uhille. Eurooppa oli jo vanha ja kömpelö, mutta nyt se on myös voimaton ja rampa. Brexit ei

kuitenkaan ole uhka vain Euroopalle: Britannian yhtenäisyys on EU-eron myötä vaarassa. Skotlanti janoaa toista kansanäänestystä itsenäisyydestä ja samanlaisia toiveita on myös Pohjois-Irlannissa. Theresa May voikin olla Yhdistyneiden kuningaskuntien viimeinen pääministeri.

Sääntely, lait ja direktiivit

Vanhuus on kyllä tuonut viisautta, mutta viisautta ei ole osattu soveltaa talousalueen johdossa, mikä paljastuu erityisesti direktiivikäytännöissä. Sinänsä monet aivan perustellut säädökset ja suositukset on ajettu läpi ilman, että niiden taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia olisi kriittisesti tarkasteltu.

Hyvätkin lait ovat huonoja lakeja silloin, kun niiden oikeutus on vain niitä laativan instituution olemassaolon oikeuttaminen lakeja säätelevänä elimenä.

Mitä enemmän lakeja säätävä elin laatii yhteisöä rajoittavia lakeja ja sääntöjä, sitä suljetummaksi ja kyvyttömämmäksi yhteisö ja erityisesti taloutta ylläpitävä ja työllistävä yritysmaailma muuttuvat.

Lakien ja sääntöjen tarkoitus on palvella ihmisiä, ei toisin päin!

Ihmiset kaipaavat turvallisuutta, mutta eivät holhoamista: niillä on vissi ero. Useimmat lait ovat perusteltuja, mutta monet pilkunviilailut heikentävät yhteisön luovaa hulluutta, uutta innovoivaa ja rakentavaa dynaamisuutta sekä rohkeutta kahlata lakien labyrintin läpi. Monet säännöt ja direktiivit syövät ihmisiä, ihmisten energiaa ja halua toteuttaa unelmiaan.

Euroalueen tulevaisuus

Eurooppaa uhkaa sisäinen hajaannus sekä USA:n uuden valtiojohdon julistaman protektionistisen talouspolitiikan myötä myös taloudellinen alamäki, joka voi edetä dominoefektinä läpi Euroopan aivan kuten finanssi- ja eurokriisit kymmenen vuotta aiemmin, mutta vieläkin raadollisempaa ja tuhoavampana.

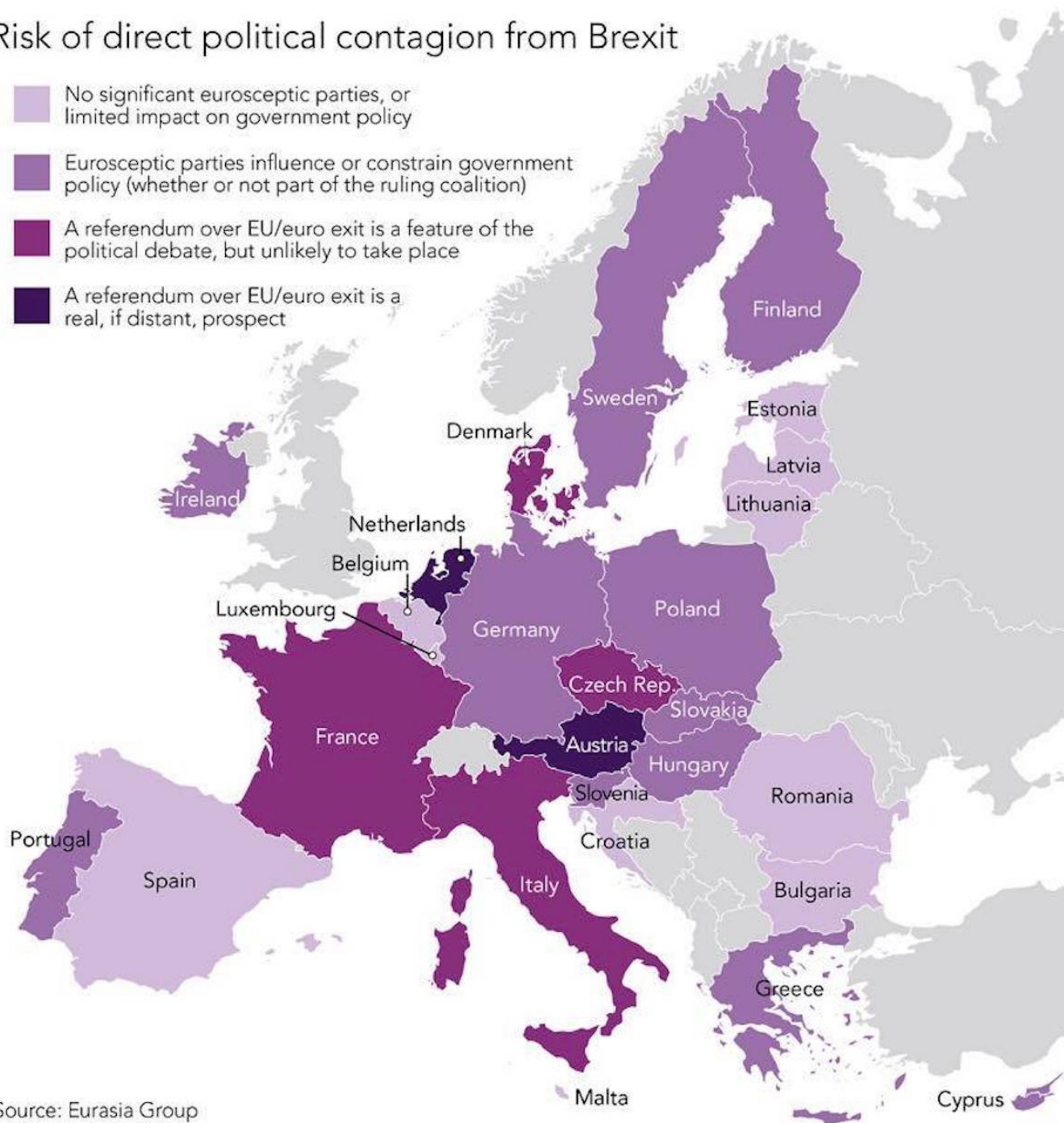
Pessimismiä on paljon ilmassa, ja esimerkiksi Bulgarian presidentti Rossen Plevneliev totesi brexit-äänestyksen alla 23.6.2016, että EU:n hajoaminen brexitin myötä johtaisi luultavasti sotaan:

“If the EU disintegrates, there will be war, because after two bloody wars the only working formula to avoid war was the EU. The only way is that integration prevails, and if there is no integration and cooperation, I am sure, there will be war in Europe,” Plevneliev said.

Schengen-alueen, euron tai Euroopan Unionin hajoaminen ei siis välttämättä tarjoaisi Eurooppaan vakautta, turvallisuutta ja hyvinvointia. Sisämarkkinoista riippuville valtioille se voisi olla kohtalokas taloudellinen takaisku kaikkine lieveilmiöineen.

Risk of direct political contagion from Brexit

- No significant eurosceptic parties, or limited impact on government policy
- Eurosceptic parties influence or constrain government policy (whether or not part of the ruling coalition)
- A referendum over EU/euro exit is a feature of the political debate, but unlikely to take place
- A referendum over EU/euro exit is a real, if distant, prospect

eurasia group
Defining the Business of Politics.™

Mitä tapahtuisi, jos eurosta luovuttaisiin?

Kukaan ei varmasti tiedä. Taloudellisesti olisi toki mahdollista, että sisämarkkinoilla on kilpailevia valuuttoja. Periaatteessa Euroopan talousalue toimisi myös, jos Saksa tai

Suomi ottaisi käyttöön markan ja Italia liiran, mutta sellainen skenaario on epätodennäköinen, sillä eurosta luopuminen lisäisi painetta purkaa koko EU.

Jos Schengen epäonnistuu, sillä on välittömiä taloudellisia vaikutuksia Euroopan sisämarkkinoilla, koska rajavalvonta ja liikenteen sääntely pitäisi palauttaa rajoille. Kustannukset lankeaisivat erityisesti turismista riippuvaisille aloille sekä sellaisiin jäsenvaltioiden välillä tavaroita ja palveluita liikuttaviin yrityksiin, jotka hyötyvät tavaroiden ja palveluiden vapaasta liikkumisesta jäsenvaltioiden välillä.

Ääripään skenaariossa jäsenvaltiot voisivat Schengen-sopimuksen kaaduttua palauttaa tuontitullit ja tariffit, mikä heikentäisi kansainvälistä kauppaa ja talouskasvua. Myös nationalismiin tukeutuva taloudellinen eristäytyminen ja protektionismi ovat uhkia finanssimarkkinoille ja kansainväliselle kaupalle.

Markkinat reagoisivat lyhyellä tähtäimellä negatiivisesti euron tai EU:n kaatumiseen. Mutta, jos EU:n tai euron kaatuminen lisäisi kilpailua ja kasvua Euroopassa, myös globaalit markkinat hyötyisivät muutoksesta pitkällä tähtäimellä.

Bruttokansantuotteen kasvun kannalta Eurooppa laahasi maailmantalouden tarkkailuluokalla vuosina 2010-2015, joten EU:n talouskasvu tulisi saada pikaisesti vauhtiin ja siihen tarvitaan vetureita, kuten Saksaa ja Ranskaa sekä uusia innovaatioita ja investointeja.

Kansallisten valuuttojen palauttaminen euron jälkeisessä maailmassa aiheuttaisi varmasti harmaita hiuksia kuluttajille, päättäjille, sijoittajille ja finanssimarkkinoille. Käytännössä runsaasti velkaantuneet maat joutuisivat vanhan valuutan palautuksessa (redenominaatiossa) turvautumaan valuutan välittömään sisäiseen devalvaatioon, jolloin valuutan ostovoima heikkenisi voimakkaasti inflaation seurauksena.

Tämä voisi johtaa hallitsemattomaan sekasorttoon valtiontaloudessa, koska talletusten, palkkojen sekä eläkkeiden ostovoima romahtaisi. Pahimmillaan tilanne johtaisi hyperinflaatioon.

Esimerkiksi Saksassa hinnat kohosivat hyperinflaation seurauksena vuoden 1923 heinäkuun ja marraskuun välisenä aikana 854 000 000 000 prosenttia, jolloin rahan arvo putosi niin nopeasti, että palkat maksettiin jopa kolme kertaa päivässä. Saksassa toteutettiin 1. joulukuuta 1923 valuuttauudistus, jossa 1 000 000 000 000 vanhalla markalla sai yhden uuden Rentenmarkin.

Unkarissa puolestaan vuonna 1946 100 000 biljoonan setelillä sai raitiovaunulipun tai postimerkin. Unkarin rahauudistuksessa pengo vaihdettiin forintiksi vaihtoarvolla, jossa yhden forintin sai 400 000 kvadriljoonalla pengolla. Vuonna 2008 Zimbabwen hyperinflaatio oli jo 2,2 miljoonaa prosenttia. En tiedä miten Zimbabwen tilanne on sittemmin kehittynyt.

***Tiesitkö? Protektionismi** tarkoittaa taloustieteellisenä terminä valtion sisäisillä markkinoilla toimivien kotimaisten tuottajien suojelemista torjumalla ulkopuolista kilpailua esimerkiksi suojatullein, valtion suoralla tai epäsuoralla avulla, tariffein tai kiintiöin.*

Syitä protektionismiin ovat oman tuotannon suojaaminen, työllisyyden ja omavaraisuuden turvaaminen. Protektionismi on keskeinen osa merkantilismia, joka oli itsevaltiuden ajan kauppaja- ja teollisuuspolitiikkaa. Tavoitteena oli ylijäämäinen kauppataase, eli viennin oli oltava tuontia suurempi. Tämä saavutettiin monopoleilla, tulleilla ja kauppakielloilla, jotka estävät talouden kannalta haitallista kilpailua.

Suurimmat toiveet merkantilismin toimivuudesta murensi valistusfilosofi David Hume 1700-luvulla kehittämällään rahan

kvantiteettiteorialla, jonka mukaan rahamäärän kasvu yhteiskunnassa ei johda tuotannon lisääntymiseen vaan ainoastaan inflaatioon.

EU ui vuonna 2017 hyvin syvissä ja kylmissä vesissä. Deutsche Bank sekä käytännössä kaikki italialaiset rahalaitokset ovat talousvaikeuksissa. Trump on uhannut saksalaisia autoja korkeilla tulleilla, mikä toteutuessaan hidastaisi EU:n talousveturin vauhtia. Kreikka on ylivelkaantunut ja korruptoitunut raajarikko ja potentiaalisesti seuraava EU:sta eroava jäsenvaltio. Suomen talouskasvu laahaa prosentin puolentoista tuntumassa, mikä on riittämätön hyvinvointivaltion palveluiden ylläpitämiseen.

Maahanmuutto on kasvattanut EU:n vastustusta kaikissa jäsenvaltioissa ja Euroopassa on todistettu ilmiöitä, joita on viimeksi nähty 1930- ja 1940-luvuilla. Donald Trumpin vaalivoitto jättää Euroopan puun ja kuoren väliin, mikäli USA:n ja Venäjän suhteet lämpenevät. Brexit katsotaan loppuun aikaisintaan 2018-2019. Se voidaan nähdä historiallisena käänteenä Euroopassa, vaikka sen todellista merkitystä ja vaikutuksia ei vielä tunneta. Jos Brexit käynnisti dominoefektin, EU:n 27 maan talousalue hajoaa vähitellen, mikä todennäköisimmin johtaa myös taloutta ylläpitävien instituutioiden halvaantumiseen, protektionismin ja merkantilismin kaltaisten ilmiöiden vahvistumiseen, korkojen nousuun ja tuontitavaroiden kovaan inflaatioon.

Useimpien EU-maiden puolustus on vuosikymmeniä nojannut Natoon, mutta USA:n uusi hallinto ei näe Euroopan puolustamista nykykäytännöillä mielekkäänä, vaan pitää puolustusliittoa vanhentuneena ja tarpeettomana. Olisiko jo aika, että Eurooppa kantaisi vastuun omasta puolustuksestaan?

Kansallismieliset oikeistokonservatiiviset puolueet ovat kasvattaneet suosiotaan useimmissa EU:n jäsenmaissa. Lisäksi ainakin Ranskassa, Espanjassa, Italiassa, Ruotsissa,

Belgiassa, Saksassa, Unkarissa, Puolassa ja Suomessa vahvistuu EU- ja/tai Euro-eroon tähtäävä poliittinen liikehdintä. EU:n ja/tai Euro-alueen hajoaminen uhkaa väistämättä myös Schengenin sopimusta.

Mielenkiintoisia aikoja... huh!

Mitä mieltä olet Suomen ja Euroopan tulevaisuudesta?

```
[os-widget path="/samirajahallil/politiikka" of="samirajahallil" comments="false"]
```


Unfinished European Union Flag puzzle